НАРОДОУЧЕНЪ ОТДѢЛЪ.

1. АРХИТЕКТУРА.

Типъ кѫща на родопски българи мохамедани. Предната, низка постройка е гостоприемна (селямлъкъ). Тамъ има и винаги отворена стая (ачикъ одая) за пренощуване на случайни пѫтници и бедни.

НАРОДНИ ПРИКАЗКИ.

Свидливиятъ циганинъ.

Анно чергажиище ле кану си варвѣлу нашло аннô концка петала. Зôлу та я мушналу въ поесанъ, та че са пафалилу на чергажийкана:

— Да видишъ жѣнумката жену, кена касметь ма вархлитѣ!

— Вай, че кена? рекла женана.

— Найдахъ анно̂ петала.

— Чи защимъ ти е, рекла пакъ женана, кена во̂рши работа анно̂ петала?

— Кена ли? Атъ нея ще йзковамъ кърkъ угнива, та ще хи трампямъ съ кърѣ даварѣ офце. Та ще даиме и ще драбиме: млѣка — чово̂рсто и жидко, сирене, масла! Сичку болъ!...

— Ха! Тамань ще пагастиме и майка агуртчекъ, рекла чергажийкана, чи и та си нема.

— Ухъ, урсусъ женабеть, рекло мажищену, тъй ли ще по̂рскашъ максуланъ, и вдигналу чуко̂нъ, по̂рсналу хи главо̂на и я пребилу...

Упорита жена.

Въ анно селу имѣлу анно̂ жена, та са мложишъ женила, ала била йѣце е́вра и китю, та фсе я са изпо̂дали мажувене хи. Каквоту и да хи прусо̂дили, та фсе правила инать и нихтѣла да слуше. Въ другу селу пъкъ имѣлу адинъ чилѣкъ, та фтасалъ да са жени и то̂рналъ да си тро̂си нивѣста. Та туфъ ли, та тамъ ли, фпрѣла рабутана до айнава жена. Збрали са са тага камшиене и му казали; — да зима ле катрату ще, лѣкимъ да са чува да не налети на айнава. Пупиталъ той како̂фъ хи е кусуранъ, и тѣ му казали, чи демекь е млогу инать и ду сига не со̂ е дандисалъ никатри мо̂жъ да я дуводи.

— Ехъ, йѣ съ ное кусуръ си я зимамъ, реко̂лъ мажо̂нъ. То нува̀ не е лошу. Нему е льо̂санъ леко̂нъ!...

Сторили свадба и той я атвелъ за нивѣста. Презъ по̂рвана недѣля нивѣстана сичку слушала и еще ни е паказвала китюлюканъ. Въ со̂бутана рекли да идатъ нахъ майка хи на по̀вратьки. Йѣхнали два коня и то̂рнали. Мажо̂нъ билъ и авжие, та си нарамилъ и пушкана. Че ни щешъ ли, заследилу хи атъ дама хми и анно куче. Мажо̂нъ зо̂лъ да га по̂ди да се во̂рне, ала то нехтѣлу.

— Во̂рней се куче, чи ѣ анно̂шъ думамъ, — ала са то не вращалу. Пафторилъ еще анно̂шъ, че свалилъ пушкана, пусналъ му и га пребилъ.

Варвѣли по-нататъкъ, че дашли да аннô капруе. Мôжувенъ конь минôлъ капруена льôсно, ала ага да мине женана, конянъ хи са е запьôнааалъ! Амъ тага! Слѣлъ тага мажôнъ, завелъ конянъ, ала той пакъ за запиналъ.

— Вôрви коню, йѣ аннôшъ думамъ! Конянъ са не паклаталъ. Тага свалилъ пушкана, апьôналъ, та и нега пребилъ. Женана се зачудила какôвъ е ное мôжъ, та ле аннôшъ дума и ле пребива, ала си мальчѣла. Свалилъ той тага самаренъ атъ пребитенъ конь, турилъ га на гарбôнъ на женана и тôрнали по-нататакъ. Женана се запьôнала, ала и не хи са е езпулилъ:

— Вôрви жену, чи йѣ аннôшъ думамъ.

Тôрнали тѣ тага, и женана съ самарь на гарбôнъ. Ага атшли въ селуну, врить са са зачудили оти да носи самарь нава жена. Наближили и я запитали, пъкъ та ȍтстраха силумъ думала:

— Мôльчете, да ва не чуе моесъ мôжъ, че той ле аннôшъ дума! и хми разправила кена е станалу въ пôть.

Тага врить рекли, чи си е нашла мастура нава жена да я излекова атъ нехиниенъ инатъ, оти знаяли, каква ѐвра и твардóглава е билá по-напрешъ.

Слѣпъ зеть.

Аннѣму челѣку дашло врѣме да са жени, ала билъ слѣпь, та никатра мума нихтѣла да га зôме атъ негувуну селу, та тôрналъ да си трôси невѣста атъ другаде. Завелъ и двамина мумаре, мôскусъ да га фалятъ. Въ пôть са са сдумали, ле какнану мумарене кажатъ, и той да притвардѣва еще айнôлкува. Флѣли въ аннô кôща, дено имѣло мума за женене и зафатили да фалятъ:

— Копелесу е йѣце хубаву и влюдну, рекли тѣ. Има си аннô крава и адинъ волъ. . .

— Имамъ две, претекалъ хи зьôтенъ.

— Има си кôща и градина.

— Имамъ две кôщи и две градини, притвърдилъ челѣканъ.

— Има си двадесете брава офце, кàзвали людене.

— Имамъ четридесте, кàзвалъ той.

И тъй нататъкъ, ле каквону рèкли мамарене и той казвалъ еще ейнолкува.

— Сичку си има, реклѝ най-сетне людене, ала си има и мàлачекъ кусурчекъ.

— А че какôфъ? — папитали.

— Съ аннону ȍку не види.

— Не видемъ и сасъ двесе, казалъ зьôтенъ, текъ да притвардѝ за по-ѣку.

— Ехъ, че то ага ви е билъ слѣпъ юнакасъ, защимъ га сте давели, релки людене, намъ слѣпъ зьôтъ ни трѣбува.

Атъ тамъ мумарени са асрàматили и излѣли, че сторили тембихъ на зьôтенъ да са ни фали и префôрле хаваѣ, оти инакъ нема да си найде никуга невѣста.

Добъръ урокъ.

Тôрнали аннôшка сестима агупте да жегôтъ вôгле. Ага атшли въ баиренъ видели че никатрикъ не носи брадва. Тага зôли да са каратъ и надпиратъ катрикъ да са вôрне и катри да астанатъ. Пъкъ то хи е белȍ страхъ, та врить гльôдали да са измöкнатъ атъ баиренъ, и да си идатъ гьôй да данесôтъ брадва. Затова вритъ си тôрнали. Асталалъ ле адинъ, дену е билъ най-хитаръ. Ага паиздалечили агуптене ейноя дену е астаналъ хми зарукалъ:

— Вôрнете са бря, немойте ходи! Йѣ ще вà нàуча да наберете чепè и безъ брадва.

Тага се пакачилъ на вôрхъ аннô ела, фатилъ са за единъ чôпъ и рекалъ на единъ да му са фати за нагине, другъ за нагине на ейназикъ, и ейнъ са

са насосали чикъ да земьôна. Ага са хубаву прависѣли, най-горненъ рюкналъ:

— Дôржите са бря, пъкъ йѣ да си плюйна на ракисе.

Пусналъ са гьойкюмъ да си наплюе ракине и лей нугава са са сгармудили анно вархъ другу вритъ на земьôна. Ала той е билъ най-ваху, та му не имѣлу нищу. Другине анно съ страшена рôка, другу съ страшена нога си атишли. Ала другушъ ага тôрнели да жегôтъ вôгле ни забарели да зиматъ брадви.

5. ПОСЛОВИЦИ.

1. Фсѣка афчица за нажица — всѣки отговаря за себе си.

2. Вазъ сухуну гари и саровуну — покрай лошия, страда и добриятъ.

3. Хубавана круша падъ крушана си пада — похвала за мома.

4. Слѣпъ да та не види и кьорафъ да та не фири — неблагодарникъ.

5. Аннô вôшка ага са наеде, излиза на челуну — сѫщо.

6. Ламьô! не свôршува сасъ малку! — лакомъ човѣкъ.

7. То е фальу льôсанъ, ама е видьу баланъ — самохвалко.

8. Мирасъ — марасъ! — който има наследства, има неприятности.

9. Йѣ атъ ка си умра, ака ще и каяметь да станва! — нетърпеливъ човѣкъ.

10. Йѣ може и вечера да немамъ, пъкъ тебе си шеньликь води! — бедность.

11. Каяметь е, кому кагато си дойде — всѣки има горчевини.

12. Харенъ чилѣкъ — харна кôща! — добъръ домовникъ.

6. ГАТАНКИ.

1. Имамъ два вола. Дуде са слѣпи, хубави са, — ала праглъ̂днатъ ли, не галямъ хи. Кена е то? — цървули.

2. Колкото е по-гнило, толкова е по-благо. Кена е то? — тлъсто месо.

3. Атпрешъ аде, атзать хапе! Кена е то? — пчела.

7. НАЗВАНИЯ НА МЕСЕЦИТѢ
въ простонародния говоръ

у българитѣ мохамедани	у българитѣ християни	
1. Галѣмьетъ мѣсецъ	гулѣмѝна	януарий
2. Мàлькетъ мѣсецъ	малькѝна	февруарий
3. Марта	марта.	мартъ
4. Лôшко	лôшку	априлъ
5. Гéргювдень	йôчку	май
6. Прѣдай	тодуроске	юний
7. Пéтрувдень	петруске	юлий
8. Йѣгусъ	йѣгусь	августъ
9. Галѣмата чôрква	руйенъ	септемврий
10. Малката чôрква	димитруске	октомврий
11. Касумъ	гергьоске	ноемврий
12. Колада или Божекъ	никулцке	декемврий

8. НАЗВАНИЯ НА ДЪРЖАВИ И НАРОДИ
у българитѣ мохамедани.

Ингилизанъ	Англия
Францъзене	Франция
Авустория	Австрия
Аламания	Германия
Талѣнци	Италия
Мускофанъ	Русия
Жапонанъ	Япония
Арнаутлуканъ	Албания
Урумъ	Гърция
Булгарие	България

Ормание . . .	Румъния
Мъсъръ	Египетъ
Турцко	Турция
Шпаньоле . . .	Испания
Ехудие	Евреи

9. РОДНИНСКИ НАЗВАНИЯ И ИЗВИКВАНИЯ.

Бобу или бабу	баща (изв.)	Бобу бря, или бабооу!.
Майка . . .	майка „	Майоу, или, маю мари!.
Дѣдо . . .	дѣдо „	Дѣда бря! дѣдооу!..
Дѣдко . . .	прадѣдо	
Наня . . .	баба „	Наньооу и пр.
Нанька . .	прабаба	
А́го	по-голѣмъ братъ... А́гооу..	
Абла . . .	по-голѣма сестра	
Лелька . .	бащина и майчина сестра	
Мижо . . .	бащинъ братъ	
Мижовца .	стринка	
Калека . . .	мѫжътъ на бащина или майчина сестра	
Уйко . . .	майчинъ братъ	
Учина . . .	негова жена	
Анайка . .	свекърва и тъща	
Гелйнъ . .	невѣста (тъй ѝ казва свекървата)	
Каинче . . .	шурей	

10. НАРОДНИ ПОВѢРИЯ.

1. На усипъ мѣсечина не бива да се сѣе, йеде га чôрфъ.

2. На усипъ мѣсечина ака перешъ, дерôтъ са дрипите.

3. Небену ага е червену, за вѣтеръ е.

4. На Ирминдень (6 априлъ) ака метешъ, мрафки ще ти излѣзôтъ.

5. На Гергювдень ака халашъ вôже, змии ще срьôшкашъ.

6. На Спасовдень ака не изнесешъ дрипине, адôтъ хи пасульки (молци).

7. Куче ага завие, челѣкъ амира.
8. Пѣтли ага пеьôтъ рану, за хавô е.
9. Звѣзди ага са млогу изтурватъ, за дôжъ е.
10. Кукошка ага припѣе, не йô за хубаву. Гадина не срьôшка и челѣкъ умира. Затва съ пôрвуну еще прапѣване, да са пребие.
11. На Ирминске фторникъ има сахать, та какнату пасѣшъ, не станва. Затва са парабатева и паседева, оти са не знае катрикъ сахатъ е. Презъ другине сахате млогу са рада каквоту и да пасѣшъ.
12. Лѣшники ага са млогу израдьôтъ, за зима е.

11. НАРОДНИ БЛАГОДАРНОСТИ.

1. Да си ти е за садакô!
2. Да си ти е за булехчиците!
3. Бѣрѣкѣть версинъ атъ Аллаха.
4. Хелѣда пôти да си га найдишъ!
5. Аллахъ да ти га наспурѣва!
6. Госпоть да та паслага!
7. Дано ти злату путече!
8. Сребру и злату да та слѣди.
9. Па меть и маслу да ти варви.
10. Дано лошу не видишъ.
11. Да си ти е за прѣмежде.
12. Дано балну не видишъ.

12. КЛЕТВИ.

1. Да ти са забурѝ ю̀мету!
2. Атъ Аллаха да га найдишъ!
3. Дано идишъ, та да са не вôрнишъ.
4. Кьоравъ дано паходишъ.
5. Дано авлѣтъ не видишъ!
6. Дано та хлѣба укьори!
7. Хаиръ да не видишъ.
8. Харамъ да ти е!
9. Дано вдавица паходишъ!

13. СЪЖАЛЕНИЯ.

1. Лииилехъ факирище!...
2. Лииилехъ карôпинатъ!...
3. Ваай, та не прапѣ, атъ ка са ажени!! — при несполучливъ бракъ.
4. Вай грешôкъ!..
5. Вай анайка!...

Слушани отъ Адиле Карахусова
отъ гр. Смоленъ.

14. ПОХВАЛНИ И ОБИДНИ ЕПИТЕТИ

въ говора на срѣднородопскитѣ българи мохамедани.

а. Похвални:

Бюльбюль
Барзеливу
Башержие
Варгулату
Грѣлка
Гиздаву
Ербапь
Жумреть
Изпедепцану
Ихтибарлѫ
Каматну
Кльôту
Кибаринъ
Кащовникъ
Каяфетлие
Мазну
Митеберно
Мирефетчие
Мелекьô
Писану
Пôргаву
Прегладену
Сафалѫ
Севгилну
Тебеѣтъ сайбия
Укумушъ
Уперену
Феркату
Хитру
Шуфреть
Юмовиту

б. Обидни:

Агуптинъ
Байкушъ
Бейхутинъ
Булашикъ
Бутнихрасъ
Бурнѣву
Чепиву
Писиву
Бручилу
Брохлю
Будалô
Бутю
Вашивникъ
Гайбия
Голъ кабадаие
Гевезьö
Дишерлôкъ
Дулапъ
Евру
Женабетинъ
Зинкьоринъ
За̀блева
Ибреть
Купукъ
Купартмô
Кукаржô
Каваражие
Клепачъ
Кирпижие
Ламьô
Лукмаженинъ
Маскарô
Мискюнинъ
Микрюфинъ
Миживунинъ
Михлюзинъ
Мизевиринъ
Нефелитьô
Налетинъ
Увантия
Пуфтю
Папучникъ

Сатламô
Салмô
Сурувица
Инжѣфикирлия
Сампукъ
Сньôть
Сумунтия
Семьô
Суйсузинъ
Синепьô
Сарсôкъ
Тунукъ
Туреникъ
Труслю
Темерутинъ
Тюмбелинъ
Увардô
Упанô
Убуѣлу
Уралу
Ферсатинъ
Хайлѣзинъ
Хинеетинъ
Хасетчие
Хайманô
Хальô
Халашô
Чуфтелия
Шематну

15. НАЗВАНИЯ НА МАХАЛИ И ПОДДѢЛЕНИЯТА ИМЪ ВЪ ГР. СМОЛЕНЪ.

Долна махалô — Фисенска, Бѣлюска, Качурска, Мандолска, Каракехейоска, Пампорска, Доркуска, Пелтекуска.

Доганджийска махалô — Бейска, Хажежикуска, Юрукуска, Шехуска.

Станюска махалô — Чаушуска и Кропуска.

Ханска махалô — Билѣнска, Куцуска, Рѣчникуска, Попуска, Чôкуска, Стѣнôта (Такуска махалô).

Пазарска махалô — Джамийска, Качерска, Страхинска, Пазарска.

Селимоска — Кирѣнуска, Томоска, Хардалийска, Дервишуска, Узунуска. Башагоска, Бикòска, Циганска.

Жанаварска — Буйкýска, Сиракуска, Траханарска.

Мисирлицка — Кардашуска, Идризюска, Бербатюска, Бандюска.

Чилингирска — Топуска, Мулаасанска, Шишманагоска, Мулаисенска.

Салихаговие кунакъ — сегашнитѣ казарми.

Димовъ пожеръ — самостоятелна бълг. мохамеданска махала.

Средокъ — Бôнкалска и Сюлманкехеьоска.

Кашлитѣ — Хажишехуска, Мезинска, Гоздюска, Дôнюска, Семейска.

16. НАЗВАНИЯ НА МѢСТНОСТИ ОКОЛО ГР. СМОЛЕНЪ.

Арнау̀тскуту
Бориката
Бейската кина-
прия
Бо̂рду
Беклйица
Бруснòкувъ
долъ
Букуви лôки
Бухлювица
Биѐчеву
Велювъ врись
Вôлчи прѣ̀слупъ
Вôрла усойка
Вѣ̀труву бôрце
Гôрлуту
Гингѐрюва вода
Гробатъ
Галѐмата стѣна
Галѐме картôлъ
Гьòнда вода
Герзòвица
Дѣ̀дува лювада
Дервѝщица
Димуви лювади
Димувъ пужеръ
Дльôгу блату
Дльôги нивища
Грàшища
Ѐлите
Ѐленска рѣка
Езеруту
Зàпоратъ
Ешѐкулакъ
Избизлѝкь
Карахусовъ ка-
менъ
Кайнадѝна
Кацарску
Курбàница
Калъчъ бурунъ
Куку̀цкуту
Карлакъ
Кадôнчина
тикла
Кузу̀ятакъ
Крива рѣка
Караманжô
Куртювъ ломъ
Кукòше стѣна
Кальôта
Кралювъ долъ
Кузарникатъ
Кабàковъ гьолъ
Каражовъ
врись
Лѣвие виръ
Бѣлие камень
Лагôтъ
Мукрòшъ
Малката стѣна
Маркуву бôрце
Манастиретъ
Могѝлата
Мизаръ гидикъ
Мусàята
Нивѣ̀стата
Опàленика
Острѝца
Ỏрлувъ каменъ
Папратôтъ
Пòдгреде
Падѝнките
Прѝпѣкатъ
Песакôтъ
Прѣ̀бита ела
Полѐната
Пелетнѝка
Пѐтроскуту
Гѐргьоскуту
Парженàкатъ
Панѐцуву
Прѣ̀слупа
Попцку
Равнищà
Ру̀жина ела
Средòкъ
Сладу̀нцку
Синие виръ
Студената вода
Салихаговата
урва
Сôскуче
Св. Гѐорги
Св. Духъ
Соколца
Студенъ врисъ
Сôрбинову
Сарпѝче
Спилàкъ
Тѐкленъ долъ
Тиклàрника
Фòйната
Хажицкуту
Хамзòу
Шепчиица
Йѣнкува чука
Нажѐкъ
Турлу̀къ
Ярôтъ
Чепелжѝкъ
Равнугòръ

17. ФАМИЛНИ И ПРѢКОРНИ ИМЕНА ВЪ ГР. СМОЛЕНЪ.

Атýфувци
Бѣлювци
Бимбашийци
Бейци
Бошнакувци
Бюьлбюлци
Билѣнци
Бôнкаловци
Бешенжийци
Башаговци
Буйкувци
Бандювци
Вощювци
Велѣтювци
Гоздювци
Грудювци
Голомѣхувци
Доралийци
Дервишувци
Докатювци
Дармонци
Дрѣнювци
Добринци
Зеленувци
Ишарлийци
Имамувци
Кацарци
Кôтювци
Куртювци
Кубатювци
Чакôрувци

Кѣнувци
Колибаровци
Кременарци
Крôпувци
Кабасанци
Кардашувци
Карахусувци
Лущювци
Милушувци
Мезинци
Палавурци
Пандалийци
Пушилувци
Палагачувци
Пампорци
Пелтекувци
Порѣзовци
Пенчежийци
Рѣчниковци
Раженикувци
Семетювци
Субашийци
Станювци
Сеферкувци
Страхинци
Станчувци
Сиракувци
Сарлачувци
Разювци
Старцувци
Челебийци

Симитчийци
Попувци
Топачувци
Табакувци
Ташѣкувци
Томовци
Такувци
Топувци
Фисинци
Хардалийци
Хожежикувци
Юрукувци
Журналци
Гарелувци
Чуваловци
Чьôчювци
Шопувци
Жаферувци
Шехувци
Фронювци
Янювци
Енузовци
Шишамнаговци
Узунувци
Желалувци
Щôрбувци
Шумкувци
Чôкувци
Чангалци
Хуско
Якупувци

Слушани отъ Зюйди Челебиевъ
отъ гр. Смоленъ.

ХУМОРЕСКИ.

ТОПЛА ПИТА СЪ БЛАГА МЕДА.

(диалогъ)

— Бряяя, жѣнамъ камшу́! Лѣкимъ са гадѝ топла пита съ блага меда! . . .

— А че йѣлъ ли га си, бря?

Йѣ га самъ не йѣлъ, ами бабайку е слушалъ, че га са въ Искече ду́мели, пъкъ га са въ Гимижюне йѣли! . . .

ЦИГАНСКИ СЪНЬ.

Единъ циганинъ сънувалъ, че ималъ конь и че го продавалъ. Купувачътъ му давалъ петь жълтици, той искалъ десеть, и не можели да се спазарятъ. Въ сѫщото време той се събудилъ и като видѣлъ, че това е сънь, бързо затворилъ очи, протегналъ рѫка и казалъ:

— Е, хайде, нека бѫде за петь жълтици. Дай паритѣ, та да се свърши работата! . . .

ВОЙНА.

— Айше печеше калаци и йѣ са бехъ падпрѣлъ въ бужѣканъ. Че ле чухъ въ горнена махалô камбанищана заатпаряха. Йѣ рекахъ дôли са не запали нѣкву, че са пунакôлчихъ и апьôнахъ биръ-ики калакъ атъ по-истиналине. Че ле чухъ апрешъ кôщана дôнна тифекь!... Амъ сига?... Какна ли стана!?... Паназрѣхъ са на прагôнъ, че канà да видишъ, жѣнамъ камшу́, развѣли са байрѣчище, аскерь извôрве, анно надолу, другу нагоре, айсако́ва е станало, карма-карашикъ! . . . Адни са набѝли пу сукаканъ, други са еще насосватъ вазъ трапôнъ . . .

Че гльôдамъ Салихъ Димуски носи байрѣчищêну и ага дойде апрешъ насъ, аткачи тифекенъ и ле дôнна еще аднôшъ . . . Че ми ле зарюка:

— Кина ма гльô̂дашъ, бря,... кату адриту коте зá-глава? Тô̂рнувай сасъ насъ! Не видишъ ли, чи има мурабьô̂?!...

И йѣ ле два калака въ ракô̂са и два калака въ тарбô̂са, и атъ тамъ, та нахъ вô̂нъ... Збраха са тага атъ врють махалине, аднô̂ жандармò на запаьô̂, та ле вазъ пазарень.... и на аткара праве въ Хильбьô̂. Тамъ на намѣсиха съ другъ аскерь и на вритъ дадаха па аднô̂ бѣла фудулка. Йѣ я свихъ лей тамъ, та не астана за въ пô̂ть!!... Че на пакачиха на адно чô̂рну дльô̂гу магаретище кыркъ киши, и йѣ адинъ, та кыркъ биръ киши... Та че са ле изсвири на аднô̂шъ, на двашъ, папô̂шка и падрипна, че са ле засурна презъ кареманъ. То паревáва, и ние паварвѣваме;—то паревава, и ние паварвѣваме!.. Че га набýзиха, та затарчѣ, зафучѣ, запуфтѣ, йѣ паглььô̂-дахъ, паглььô̂дахъ, че рекахъ на людене:

— По-палььô̂ка, комшуларъ, и то има душе!...

Атъ тамъ, праве въ Едрине... Ага атидахме, какна да видишъ! То аскерь, жапаньô̂, уресъ, бобутъ, да са забьô̂ркашъ!... (по-тихо) Бахтѣха са мускофете!...

И ние атъ тамъ ле атрѣзахме... та праве нахъ тузъ!...

Свô̂рши са мурабьô̂та!...

Изъ в. „Хоро".

НЕВИЖДАНО НѢЩО.

Това било презъ време на войната. Дотогава въ Родопитѣ шосета нѣмало, и людетѣ не били виждали кола. Презъ войнитѣ наредъ съ другитѣ новости въ Родопитѣ дошли за пръвъ пжть и коли. Една такава кола, изостанала отъ нѣкой обозъ, се обърнала и счупила край едно българо-мохамеданско селище. Селянитѣ, като видѣли колата, събрали се около нея, разглеждали я отъ тукъ, отъ тамъ, ала никой не можелъ да разбере, какво е това нѣщо. Тогава нѣкой се обадилъ и казалъ:

— Нимóйте са чуди, бря, ами рю́кните хожена атъ гóрнена махалô, той е ходилъ ду долнине фуденици, та умутлакъ ще зна́, какна е сова!

Дошелъ ходжата, разгледалъ колата отъ всички страни, па изведнажъ, като да се досѣтилъ нѣщо, казалъ:

— Знаите ли айсазикъ какна́ е?

— Какна?

— Айсазикъ е нѣкекна! Лѣкимъ е излѣла атъ хôльмаса друга нѣкекна, та е изѣла ейсава, и ейтюва хи са астанали ле кокалете! Сѣтихте ли са?

— Сѣтихме, рекли селянитѣ.

— Ага са сте сѣтили, гльôдайте си рабутата!

После, когато презъ сжщия пжть миналъ и автомобилъ, ходжата пакъ събралъ селянитѣ и имъ казалъ:

— Ами айназикъ знаите ли какна́ бешѐ? То е шейтанъ-арабô, пôлна сасъ жинуве. Минова да види, кой ще я гльôда, та да га фати. Затва, ага чуите да забубутѝ, бѣгайте... чи тижкó му кòгату зафтаса, цалъ ще га пагôлне!

Селянитѣ лю мôлькнали и си отишлѝ.

МОРЕТО.

— Жѣнамъ камшу́, айназикъ денѝзенъ е белò деринь галѣма работа! То нѣма не край, не дôну!

— Вазгечъ бе!

— Йѣ ака река има бинъ акô вода, пъкъ ти речи бешъ бинь, та не щешъ сбôрка!

— Не думей!

— Билѣ онъ бинь може да има... хемъ вритъ салена!...

— Вазгечъ бе, деринь млога га казувашъ!

— Млога, амъ та какъ!

— Хаа!.. (мисли). Лѣкимъ знаишъ ли какна?

— Какна?

— Въ наше селу сме бельки пьôтстатини души, та да му са скарстосаме, ле по лаица да

кôснимъ, та са пьôтстатини лаици. Пъкъ ака зафторимъ... ейнолкува му е на денизенъ!... Нема да астане пиле да са напие!

Изъ в. „Хоро".

НЕСПОЛУЧЛИВЪ БРАКЪ.

Една млада българка мохамеданка отъ горното течение на Арда, недоволна отъ избрания отъ родителитѣ й мѫжъ, се оплакала на майка си:

Да знаишъ, майчу, да знаишъ,
Кана самъ другушъ галилу,
Пъкъ кана ми са е панналу:
Лей ката каца дебело,
Лей ката сахарь весоко,
Бу ще на Арда капруя!...

ДЕТСКА ИГРАЛКА.

Три деца се броятъ, двѣтѣ избѣгватъ, а последното остава да се чуди, па и то избѣгва.

Сюлю, Сюлю, Сюлюманъ,
Вôртни коте на радань,
Пòпитай га кой е кралъ,
Гôрне масла измуталъ,
Женана си закапалъ,
Дѣцана си разпрадалъ!

